

تأیید اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم کیلیا ملکی تحت عنوان: طراحی فضاهای شهری در برخوردگاه‌های شهر و روستا با رویکرد دهکده‌های شهری در شهر تهران - نمونه موردی: فضاهای مرکزی محله ده ونک را از نظر فرم و محتوای بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تأیید می‌کنند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	جناب آقای دکتر محمدرضا پورجعفر	استاد	
۲- استاد مشاور	سرکار خانم دکتر بهناز امین زاده	دانشیار	
۳- استاد ناظر	جناب آقای دکتر حمید محمدی	استادیار	
۴- استاد ناظر	جناب آقای دکتر محمد جواد مهدوی نژاد	استادیار	
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی	جناب آقای دکتر محمد جواد مهدوی نژاد	استادیار	

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشکاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی یا هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه، رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجوی می‌باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (ثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آیین‌نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۶/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۶/۲۲ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

اینجانب..... دانشجوی رشته..... (رطایب) و روزی سال تحصیلی..... ۱۳۸۸
مقطع..... دانشکده..... تعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه، رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آیین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب می‌نمایم.

امضاء:
تاریخ:

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند.

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته شهرسازی در سال ۱۳۹۱ در دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم اجناب آقای دکتر محمد رضا پورمحمدی مشاوره سرکار خانم اجناب آقای دکتر محمد رضا پورمحمدی و مشاوره سرکار خانم اجناب آقای دکتر محمد رضا پورمحمدی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

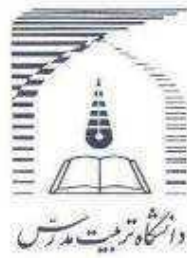
ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب کیا ملکی دانشجوی رشته تربیتی مقطع کارشناسی ارشد در طراحی شهری تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: کیا ملکی
تاریخ و امضاء:

دانشکده هنر و معماری

دانشکده هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد شهرسازی

طراحی فضاهای شهری در برخوردارگاه های شهر و روستا با

رویکرد دهکده های شهری در شهر تهران

نمونه موردی: فضاهای مرکزی محله ده ونک

کیمیا ملکی

استاد راهنما:

دکتر محمدرضا پورجعفر

استاد مشاور:

دکتر بهناز امین زاده

تیر 1391

این اثر شایسته تقدیم نیست...

تنها مجالی است برای قدردانی از

مادرم

و دیگر اعضای خانواده ام که همواره راه را برای کسب آگاهی بیشتر هموار نموده اند.

سپاس خدای مهربانم را که هرچه دارم از اوست

و با سپاس از :

جناب آقای دکتر محمدرضا پورجعفر به خاطر راهنمایی های ارزنده و بی دریغشان،
سرکار خانم دکتر بهناز امین زاده به خاطر مشاوره های بی دریغ و ارزشمندشان
و تمامی اساتید بزرگواری که در طول دوران تحصیلم از محضرشان آموخته ام.

چکیده

رشد شهرها علی‌رغم امکاناتی که به شهروندان ارائه کرده، عواملی را سبب می‌شوند که آثار سوئی بر محل زندگی و از همه مهم‌تر کیفیت زندگی آنان دارد. این عوامل - مانند شهرنشینی شتاب زده و افزایش ممتد جمعیت، تمرکز زدایی مراکز شهری و تمایل به حومه‌نشینی - باعث ایجاد شهرهایی با اندازه‌های جدید که خارج از کنترل و مقیاس انسانی می‌باشند، شده است. این شهرها در روند رشد خود به سوی زمین‌های اطراف - شامل روستاها، باغات و زمین‌های کشاورزی و محیط طبیعی پیرامونی - پیشروی کردند که باعث ایجاد الگوهای سکونتی که محل در هم آمیختن سیستم‌های شهر - روستا - طبیعت بود، شدند.

این چنین مکان‌هایی که در آنها ویژگی شهر و روستا در هم آمیخته در شرایطی که ابزار و سازگار مناسبی در مهار آن وجود نداشته، نه تنها به زیان محیط طبیعی است بلکه باعث تشدید نابرابری‌های فضایی نیز می‌شود. به نظر می‌رسد ضرورت ساماندهی این محیط‌ها به عنوان بخش قابل ملاحظه‌ای از شهر، از طریق تلفیق ویژگی‌های مثبت روستا، نظیر نزدیکی به طبیعت، آرامش، خودکفایی، صمیمیت و هویت، با امکانات و تسهیلات شهر، امکان پذیر می‌باشد. در این راستا استفاده از ایده دهکده شهری که هدف اصلی آن تلفیق ویژگی‌های مثبت شهر و روستا می‌باشد، الگویی مناسب برای توسعه محیط‌های پیرا شهری می‌نماید.

در کل، آن چه در پژوهش پیش رو دنبال می‌گردد ارایه الگویی برای توسعه برخوردارگاه‌های شهر و روستا با استفاده از اصول رویکرد دهکده شهری است که بتواند نیاز هر دسته از فضاهای تشکیل دهنده چنین محیط‌هایی را با در نظر گرفتن فرصت‌ها و تهدیدهای آن پاسخ دهد، و در عین حال قابلیت انطباق با شرایط کنونی این محلات را داشته باشد. از این سو، در روند پژوهش به بررسی دیدگاه‌های صاحب نظران، پیرامون برخوردارگاه‌های شهر و روستا و ایده دهکده شهری و ویژگی‌های آن‌ها پرداخته شد، سپس به عنوان نتیجه از یک سو مسائلی عمده و مشترک محیط‌های پیرا شهری و همچنین پتانسیل‌ها و فرصت‌های موجود در این محیط‌ها استخراج، از سوی دیگر زمینه‌های لازم برای پیاده‌سازی ایده دهکده‌های شهری و همین‌طور اهدافی که از ایجاد یک دهکده شهری به آن نائل می‌شویم، معرفی شد. این بررسی‌ها نشان داد که پتانسیل‌های موجود در محیط‌های پیرا شهری، زمینه‌های لازم برای ایجاد دهکده شهری را داراست، و اصول و سیاست‌های موجود در رویکرد دهکده شهری نیز در حل مسائل و ارتقاء کیفیت این محیط‌ها پاسخگو می‌باشد. در نهایت هم امکان پیاده‌سازی این نظریه بر روی برخوردارگاه شهر تهران و روستاهای اطراف، با طراحی محله ده ونک از تدوین چشم‌انداز تا ارائه جزئیات در طرح سه بعدی بررسی شد.

واژگان کلیدی: دهکده شهری، برخوردارگاه‌های شهر و روستا، توسعه پایدار، محله ده ونک

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
فهرست جدول ها.....	ی
فصل اول کلیات پژوهش.....	1
1-1-1- مقدمه.....	2
1-2-1- بیان مسئله.....	2
1-3-1- اهمیت موضوع پژوهش.....	4
1-4-1- سابقه موضوع و پیشینه پژوهش.....	5
1-5-1- اهداف پژوهش.....	6
1-6-1- سوالات پژوهش.....	6
1-7-1- پیش فرض ها.....	6
1-8-1- روش انجام پژوهش.....	6
1-9-1- قلمرو پژوهش.....	7
1-10-1- جنبه جدید بودن و نوآوری.....	7
1-11-1- ساختار پژوهش.....	7
فصل دوم: بررسی ادبیات موضوع و مبانی نظری.....	9
1-2-1- مقدمه.....	10
2-2-2- محیط های پیراشهری، مروری بر ادبیات موضوع.....	10
2-2-1- پراکنده رویی شهری و شکل گیری برخوردارگاه های شهر - روستا.....	10
2-2-2- تمایز شهر از روستا.....	10
2-2-3- تعریف محیط های پیراشهری.....	11
2-2-4- ویژگی محیط های پیراشهری.....	14
2-2-5- گونه بندی محیط های پیراشهری و ارتباط بین آن ها.....	16
2-2-5-1- پیراشهر-روستا یا پیراروستایی.....	16
2-2-5-2- پیراشهر درجا.....	17
2-2-5-3- پیراشهر زنجیره ای.....	17
2-2-5-4- پیراشهر پراکنده.....	18
2-2-5-5- پیراشهر جذب شده.....	18
2-2-5-6- ارتباط بین گونه بندی های پیراشهری.....	19
2-3-2- نگاه نظری به دهکده های شهری.....	23
2-3-1- زمینه شکل گیری دهکده شهری :.....	23

- 24.....1-1-3-2-ایده و نهضت های موثر بر ایده دهکده شهری
- 26.....2-3-2-اصطلاحی از کلمات متناقض /واژه شناسی دهکده شهری:
- 28.....3-3-2-تعاریف و مفاهیم دهکده شهری:
- 30.....4-3-2-اصول و معیارهای طراحی و برنامه ریزی دهکده شهری :
- 31.....1-4-3-2-ویژگی های کالبدی دهکده شهری:
- 31.....1-1-4-3-2-ابعاد و اندازه
- 31.....2-1-4-3-2-شبکه ارتباطی
- 33.....3-1-4-3-2-کاربری و فعالیت
- 34.....2-4-3-2-ویژگی های زیست محیطی
- 35.....3-4-3-2-ویژگی های اجتماعی
- 35.....4-4-3-2-ویژگی های اقتصادی
- 36.....5-4-3-2-چارچوب توسعه
- 36.....6-4-3-2-طرح جامع و جایگاه دهکده های شهری
- 42.....4-2-جمع بندی
- 44.....فصل سوم تحلیل تجارب جهانی و داخلی در ارتباط با موضوع
- 45.....1-3-مقدمه
- 45.....2-3-بررسی تجربیات و نمونه های جهان
- 45.....1-2-3-طراحی های میان افزا و مقاوم سازی شهری
- 45.....1-1-2-3-دهکده شهری بیلستون
- 49.....2-1-2-3-دهکده شهری کلونین گرو
- 51.....3-1-2-3-دهکده شهری اوانز و رزدیل
- 53.....2-2-3-پروژه های توسعه شهری
- 53.....1-2-2-3-دهکده شهری پوندبری
- 55.....2-2-2-3-دهکده شهری بالی کرین
- 59.....3-2-2-3-دهکده شهری لیکلند
- 61.....3-2-3-پروژه های نوسازی شهری
- 61.....1-3-2-3-نمایشگاه مسکن Bo01
- 63.....2-3-2-3-طرح مشارکتی ونکور
- 65.....3-3-2-3-دهکده شهری گرینویچ میلینیوم
- 66.....3-3-بررسی تجربیات و نمونه های ایران:
- 66.....1-3-3-عاشق آباد اصفهان:
- 69.....4-3-جمع بندی تجارب در ارتباط با موضوع:
- 70.....نمایشگاه مسکن Bo01

- 4- فصل چهارم شناخت و تحلیل 71
- 4-1- مقدمه 72
- 4-2- معرفی روستاها و باغ های قدیمی تهران – جایگاه هایی برای ایجاد دهکده های شهری 72
- 4-3- معرفی منطقه 3 77
- 4-3-1- موقعیت و تقسیمات اداری منطقه 77
- 4-3-2- پیشینه کلی تحولات منطقه (محدوده و گسترش کالبدی) 77
- 4-3-3- شاخص های معرف منطقه 78
- 4-3-4- شریان های اصلی منطقه 80
- 4-3-5- اسناد هدایت توسعه منطقه 82
- 4-3-6- سازمان فضایی منطقه 83
- 4-4- معرفی محله دهونک 83
- 4-4-1- واژه ونک 84
- 4-4-2- معرفی محدوده جغرافیایی مورد مطالعه 84
- 4-4-3- پیشینه ده ونک 84
- روند شکل گیری و گسترش محله 85
 - اولین مالک ده ونک 87
 - مردم ونک قدیم 87
 - آرامنه ونک 87
 - فعالیت اقتصادی در ونک 87
 - زمین ها و اراضی معروف به ونک 88
 - مالکان عمده و شکل سهم بری و شورای داوری 88
 - 4-4-4- بررسی ویژگی های زیست محیطی 88
 - 4-4-4-1- فضای سبز محدوده 88
 - باغات وقفی 91
 - قنات های ده ونک 91
 - باغ های قدیمی در محدوده ونک 91
 - 4-4-4-2- ویژگی های اقلیمی 92
 - زمین شناسی و خاک شناسی : 92
 - میزان بارش : 92
 - آب و هوا : 93
 - 4-4-5- نگاهی به روند تحولات اجتماعی، جمعیتی ده ونک 93
 - 4-4-6- مطالعات کالبدی – فضایی ده ونک 96

96 1-6-4-4- کاربری اراضی
99 2-6-4-4- عناصر تاریخی ده ونک
99 • باغ مستوفی الممالک
99 • پارک بزرگ ونک
99 • محدوده دانشگاه الزهرا (باغ - مقبره)
99 • مقبره قاضی صابر
100 3-6-4-4- شناسایی انواع بافت های موجود در محدوده
100 • بافت قدیمی
101 • بافت حاشیه نشین و آلونک نشین
101 • بافت جدید
101 • بافت خودرو
103 4-6-4-4- بررسی شبکه ارتباطی
105 5-6-4-4- سازمان فضایی ده ونک
106 7-4-4- مطالعات بصری
107 1-7-4-4- دید و منظر
108 2-7-4-4- فضاهای شهری و همگانی
113 3-7-4-4- تمرکز تجربه های بصری
114 5-4- تحلیل یکپارچه مؤلفه ها به کمک تکنیک سوات
118 6-4- جمع بندی
119 5- فصل بنجم طراحی
120 1-5- بیانیه چشم انداز:
121 2-5- تدوین اهداف و معیارها
125 1-2-5- گزینه اول سازمان فضایی:
126 2-2-5- گزینه دوم سازمان فضایی:
129 3-5- معرفی طرح های موضوعی و موضعی
133 1-3-5- پیشنهاداتی برای طراحی بهتر در سطح محله:
134 4-5- طراحی تفصیلی
140 1-4-5- ارائه جزئیات طرح سه بعدی برای مراکز و محورهای پیاده پیشنهادی:
140 1-1-4-5- طراحی ورودی ها و مسیرهای پیاده منتهی به مرکز محله
140 1-1-1-4-5- اصول طراحی
141 2-1-1-4-5- طراحی ورودی و مسیر پیاده ضلع شمالی مرکز محله
142 3-1-1-4-5- طراحی ورودی و مسیر پیاده ضلع شرقی مرکز محله
143 4-1-1-4-5- طراحی ورودی و مسیر پیاده ضلع غربی مرکز محله

145 2-1-4-5- طراحی مرکز محله
145 1-2-1-4-5- اصول طراحی
152 3-1-4-5- طراحی مسیر پیاده ضلع جنوبی مرکز محله
154 4-1-4-5- طراحی مرکز زیر محله
157 نتیجه گیری
159 منابع و مأخذ:
159 منابع فارسی
164 چکیده انگلیسی

فهرست تصویرها

- تصویر 2-1: مولفه های کلیدی از یک محله چند منظوره و یکپارچه 30
- تصویر 2-2: پلان طراحی شده دهکده شهری کلوین 31
- تصویر 2-3: پلان طراحی شده دهکده شهری بالی کرین 36
- تصویر 2-4: مثالی برای پروفیل شهری 37
- تصویر 2-5: نحوه قرارگیری پارکینگ در طراحی دهکده های شهری 38
- تصویر 2-6: ، ارتباط مناسب طبقات هم کف با منظر کلی خیابان 40
- تصویر 3-1: موقعیت جغرافیایی و پلان طراحی شده دهکده شهری بیلستون 46
- تصویر 3-2: چگونگی توسعه مسکونی در مرز بین دهکده شهری بیلستون و زمین های خارج از آن به سمت جنوب 47
- تصویر 3-3: منطقه اطراف ایستگاه متروی پیشنهادی دهکده شهری بیلستون 47
- تصویر 3-4: چگونگی ارتباط بین پلات A (شامل مرکز تفریحی و تسهیلات بهداشتی) و پلات B (مسکونی و کاربری مختلط) 48
- تصویر 3-5: توسعه در دو طرف خیابان اصلی منتهی به دهکده شهری بیلستون را از سمت جاده COSELEY 48
- تصویر 3-6: موقعیت جغرافیایی و پلان طراحی شده دهکده شهری کلوین 49
- تصویر 3-7: بخشی از توسعه مرکزی دهکده شهری کلوین 50
- تصویر 3-8: موقعیت جغرافیایی و پلان طراحی شده دهکده شهری اوانز و رزدیل 51
- تصویر 3-9: توسعه در دو طرف خیابان اصلی دهکده شهری اوانز و رزدیل 52
- تصویر 3-10: میدانی در خیابان اوانز، مثالی برای فضای باز عمومی 52
- تصویر 3-11: موقعیت جغرافیایی و پلان طراحی شده دهکده شهری پوندبری 53
- تصویر 3-12: تعدادی از فضاهای عمومی در دهکده شهری پوندبری 54
- تصویر 3-13: موقعیت جغرافیایی و پلان طراحی شده دهکده شهری بالی کرین 55
- تصویر 3-14: کانسپت توسعه و مناطق 1 تا 8 طرح جامع 56
- تصویر 3-15: معرفی مناطق 1 تا 3 طرح جامع دهکده شهری بالی کرین 57
- تصویر 3-16: معرفی مناطق 4 تا 7 طرح جامع دهکده شهری بالی کرین 58
- تصویر 3-17: معرفی منطقه 8 طرح جامع دهکده شهری بالی کرین 59
- تصویر 3-19: تعدادی از فضاهای عمومی در دهکده شهری لیکلند 61
- تصویر 3-20: موقعیت جغرافیایی و پلان طراحی شده دهکده شهری B001 62
- تصویر 3-21: عکس های هوایی از دهکده شهری B001 62
- تصویر 3-22: نماهایی از طراحی لبه آب 63
- تصویر 3-23: موقعیت جغرافیایی و پلان ونکوور 64
- تصویر 3-24: عکس های هوایی از ونکوور 64

- تصویر 3-25: موقعیت جغرافیایی و پلان طراحی شده دهکده شهری گرینویچ میلینیوم 65
- تصویر 3-26: دید پرنده از طرح دهکده شهری گرینویچ میلینیوم 66
- تصویر 3-27: موقعیت جغرافیایی دهکده شهری عاشق آباد اصفهان 67
- تصویر 3-28: پلان طراحی شده دهکده شهری عاشق آباد اصفهان 67
- تصویر 4-1: عکس هایی از چند چنار قدیمی تهران 74
- تصویر 4-2: نقشه دارالخلافه تهران - شامل اسامی باغ های قدیمی تهران 75
- تصویر 4-3: نمایی از بافت قدیمی ده ونک (ماخذ تصاویر: نگارنده) 100
- تصویر 4-4: نمایی از بافت حاشیه نشین و آلونک نشین ده ونک (ماخذ تصاویر: نگارنده) 101
- تصویر 5-1: گزینه اول سازمان فضایی 125
- تصویر 5-2: گزینه دوم سازمان فضایی 126
- تصویر 5-3: توجه به مبلمانی برای افراد مختلف 133
- تصویر 5-4: ایجاد مکان هایی برای تهیه غذا و خوردن آن 133
- تصویر 5-5: طراحی بازارچه محلی جهت عرضه تولیدات محلی - محصولات کشاورزی، صنایع دستی و ... - با هدف ارتقا و خودکفایی اقتصادی ساکنان محله 141
- تصویر 5-6: ایجاد فضاهای مکث نسبتا وسیع در ابتدای مسیر جهت فراهم ساختن فرصت مکث برای نظاره مسیر و فعالیت های موجود در آن 141
- تصویر 5-8: طراحی مناسب محل های تقاطع سواره و پیاده با استفاده از کف سازی و ایجاد اختلاف سطح در کف 141
- تصویر 5-7: پلان مسیر پیاده ضلع شمالی مرکز محله 141
- تصویر 5-10: استفاده از تراس در خط بالای طبقات همکف ساختمان های اطراف میدان، جهت ایجاد مقیاس انسانی و ایجاد ارتباط بصری در سرتاسر میدان 142
- تصویر 5-11: قرار دادن عناصری نظیر گلدان که باعث پررنگ تر شدن عنصر طبیعت در فضا می شود 142
- تصویر 5-12: پلان مسیر پیاده ضلع شرقی مرکز محله 142
- تصویر 5-13: قرار دادن صندلی هایی مجاور هم متعلق به رستوران ها یا کافه ها ، در طول مسیر، که به مردم اجازه خوردن و نوشیدن یا صحبت کردن می دهد. 143
- تصویر 5-14: هدایت و استفاده از نهر آب موجود جهت افزایش طراوت و سرزندگی فضا 143
- تصویر 5-16: حفظ درختان موجود در مسیرها به عنوان نشانه و قراردادن مبلمان مناسب در جوار آن ها 143
- تصویر 5-15: پلان مسیر پیاده ضلع غربی مرکز محله 143
- تصویر 5-17: تنوع کف سازی و تفکیک فضاهای عبور و مکث و مسیر های تماشای فروشگاه ها 144
- تصویر 5-18: ایجاد تسهیلات آسایش اقلیمی نظیر فضاهای مسقف و سایه بان ها جهت مهیا نمودن امکان حضر مردن در فصول و ساعات مختلف 144
- تصویر 5-19: ایجادتباين فضایی بوسیله ایجاد فضاهای مسقف 144

- تصویر 5-20: پلان طراحی شده مرکز محله..... 145
- تصویر 5-21: طراحی مسیر بصورت پلکانی جهت تاکید بر توپوگرافی بافت..... 147
- تصویر 5-22: تلفیق محیط های طبیعی و مصنوع و عناصر نرم و سخت سبب ایجاد تنوع فضایی و تداعی بافت روستایی میگردد..... 147
- تصویر 5-23: تقسیم بندی فضایی با استفاده از تنوع کف سازی و با قراردادن پله ها و فضاهای نشیمن در میان مسیر..... 147
- تصویر 5-24: ایجاد مکان های استراحت و نشستن، که به عابران فرصت مکث و نظاره کردن را می دهد..... 148
- تصویر 5-25: قرار دادن سکوهایی در کنار مسیر آب جهت ایجاد فرصت نشستن و نظاره کردن..... 148
- تصویر 5-26: هدایت و استفاده از نهر آب موجود و ایجاد حوضچه هایی برای تشدید صدای حرکت آب در مسیر و افزایش طراوت و سرزندگی فضا..... 149
- تصویر 5-27: استفاده از مبلمان مناسب جهت تشویق مردم به حضور در فضا و افزایش تعاملات اجتماعی..... 149
- تصویر 5-28: در نظر گرفتن پله های با ارتفاع کم و عرض نسبتا زیاد جهت حرکت ملایم و فراهم نمودن ایجاد فرصت برای تماشای محوطه..... 149
- تصویر 5-29: ایجاد فضاهای مکث نسبتا وسیع در ابتدای مسیر جهت فراهم ساختن فرصت مکث برای نظاره مسیر و فعالیت های موجود در آن..... 150
- تصویر 5-30: استفاده از یک عنصر تکرارشونده مانند ستون، در طول مسیر، برای ایجاد وحدت و هماهنگی اجزای کل..... 150
- تصویر 5-31: ایجاد تباین فضایی از طریق مسقف کردن بخش هایی از فضا..... 150
- تصویر 5-32: استفاده از تراس در خط بالای طبقات همکف ساختمان های اطراف میدان، جهت ایجاد مقیاس انسانی..... 151
- تصویر 5-33: استفاده از تراس در خط بالای طبقات همکف ساختمان های اطراف میدان، جهت ایجاد ارتباط بصری در سرتاسر میدان..... 151
- تصویر 5-34: تعریف ورودی شاخص برای ساختمان فرهنگی - تجاری محل..... 152
- تصویر 5-35: هدایت و استفاده از نهر آب موجود جهت افزایش طراوت فضا..... 152
- تصویر 5-36: ایجاد حوضچه هایی برای تشدید صدای حرکت آب در مسیر، جهت افزایش سرزندگی فضا..... 152
- تصویر 5-37: پلان مسیر پیاده ضلع جنوبی مرکز محله..... 152
- تصویر 5-38: قرار دادن سکوهایی در کنار مسیر آب جهت ایجاد فرصت نشستن و نظاره کردن..... 153
- تصویر 5-39: استفاده از پله جهت تاکید بر شیب و برجسته سازی منظر کلی و قراردادن رمپ در مجاورت آن جهت امکان حضور معلولین..... 153
- تصویر 5-40: ایجاد حوضچه هایی برای افزایش حضور آب در فضا، جهت افزایش طراوت و سرزندگی..... 154
- تصویر 5-41: افزایش آسایش اقلیمی از طریق مسقف کردن بخش هایی از فضا..... 154
- تصویر 5-42: چلان طراحی شده مرکز زیر محله..... 154
- تصویر 5-44: استفاده از کف سازی متنوع در راستای افزایش تنوع فضایی..... 155

- تصویر 5-45: استفاده پله در راستای ایجاد دیدهای غیر منتظره.....155
- تصویر 5-46: استفاده از مبلمان مناسب برای جذب طیف وسیعی از استفاده کننده ها155
- تصویر 5-47: استفاده از مبلمان متحرک به منظور حفظ انعطاف پذیری فضا.....156
- تصویر 5-49: پیش بینی فضاهای انعطاف پذیر جهت انجام فعالیت های اجتماع و فرهنگی156

فهرست جدول ها

- جدول 2-1: دسته بندی مسائل و مشکلات عمده محیط های برخوردارگامی شهر و روستا 21
- جدول 2-2: دسته بندی پتانسیل ها و فرصت های عمده محیط های برخوردارگامی شهر و روستا 22
- جدول 2-3: تفاوت ها و مشترکات دهکده شهری با باغشهر هاوارد 25
- جدول 2-4: تفاوت ها و مشترکات دهکده شهری با الگوهای ریشه ای آن 26
- جدول 2-5: ویژگی های در تضاد شهر و روستا از نظر ساچر 27
- جدول 2-6: ویژگی های اصلی یک دهکده شهری 41
- جدول 3-1: ارزیابی مقایسه ای میان تجارب 70
- جدول 4-1: معرفی آبادی های قدیمی جذب شده منطقه 3 تهران 73
- جدول 4-2: شاخص های اقتصادی- اجتماعی و کالبدی معرف منطقه 79
- جدول 4-3: میزان جمعیت شهر تهران ، منطقه سه و محدوده طرح در سال 1375 و 1381 95
- جدول 4-4: سطح و سرانه کاربریهای شهری دهونک در سال 1382 97
- جدول 4-5: نقاط قوت و ضعف، فرصتها و تهدیدهای محله ده ونک 114

فهرست نقشه‌ها

- نقشه 4-1: موقعیت منطقه 3 در شهر تهران، و تقسیمات منطقه، به تفکیک نواحی و محلات..... 77
- نقشه 4-2: گسترش کالبدی منطقه 3..... 78
- نقشه 4-3: سلسله مراتب معابر منطقه..... 81
- نقشه 4-4: شبکه پیاده و عناصر بصری منطقه 3..... 82
- نقشه 4-5: سازمان فضایی منطقه 3..... 83
- نقشه 4-6: محدوده و موقعیت ده ونک..... 84
- نقشه 4-7: محدوده و موقعیت ده ونک..... 85
- نقشه 4-8: بررسی پتانسیل های فضاهای سبز محله ده ونک..... 89
- نقشه 4-10: وضعیت فضای سبز موجود و طرح تفضیلی..... 92
- نقشه 4-12: پهنه بندی اجتماعی - اقتصادی محله ده ونک..... 94
- نقشه 4-13: تراکم ناخالص جمعیتی..... 95
- نقشه 4-14: کاربری اراضی محله ده ونک - کاربری های عمده پیرامون ده ونک..... 98
- نقشه 4-16: گونه بندی چهارگانه بافت..... 102
- نقشه 4-17: محدودیت های دسترسی سواره در محله..... 103
- نقشه 4-19: سازمان فضایی ده ونک..... 106
- نقشه 4-20: بررسی دید و منظر..... 107
- نقشه 4-23: بررسی محصوریت فضاهای همگانی و شهری..... 110
- نقشه 4-25: بررسی آسایش اقلیمی و مبلمان شهری فضاهای همگانی و شهری..... 112
- نقشه 4-26: تمرکز تجربه های بصری..... 113
- نقشه 5-1: سازمان فضایی گزینه اول..... 127
- نقشه 5-2: سازمان فضایی گزینه دوم..... 128
- نقشه 5-3: معرفی طرح های موضوعی و موضعی..... 135
- نقشه 5-4: پلان مراکز و محورهای پیاده با محدودیت ورود سواره..... 138
- نقشه 5-5: تغییر کاربری پیشنهادی لبه مراکز و محورهای پیاده پیشنهادی..... 139

فهرست نمودارها

- نمودار 1-1: ساختار پژوهش 8
- نمودار 1-2: میانکنش های دوسویه روستایی - شهری 13
- نمودار 2-2: ارتباط بین گونه بندی های پیرا شهری 20
- نمودار 1-4 توسعه پایدار منطقه 3 82